پرونده

واشنگتن: نیاز باشد حضور نظامی را در اوکراین افزایش می‌دهیم

به‌رغم هشدارهای مسکو به اعزام نیروهای جدید ناتو به اوکراین، واشنگتن گفته در صورت نیاز حضور نظامی در اوکراین برای مقابله با روسیه افزایش می‌یابد. ناتو نیز اعلام کرده درباره گزارش‌هایی که از برنامه‌ریزی مسکو برای محدود کردن دسترسی به بخش‌هایی از دریای سیاه خبر می‌دهد، نگران است.

تشدید تنش‌ها در شرق اوکراین بین جدایی‌طلبان و نیروهای این کشور، بار دیگر پای روسیه و امریکا را به ماجرا باز کرده است. کریستیان کوین، سفیر امریکا در اوکراین روز شنبه در سخنانی گفت که واشنگتن احتمال افزایش حضور نظامی خود در اوکراین در صورت نیاز را بازبینی می‌کند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، کوین تأکید کرد که دولت جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا اخیراً بسته کمک‌های امنیتی ۱۲۵ میلیون دلاری به اوکراین را اعلام کرده که شامل بودجه آموزش، تجهیز و مشاوره به ارتش اوکراین است. بر اساس ادعای کوین، «اوکراین نیازمند کمک برای مقابله با آن چیزی که هجوم مورد حمایت روسیه در دونباس بوده، می‌باشد.» امریکا در حالی به دنبال تقویت حضور نظامی خود در اوکراین است که روسیه بارها نسبت به این تحرکات هشدار داده است. امریکا در سال‌های اخیر به بهانه مقابله با اقدامات روسیه تجهیزات و سلاح‌های سنگینی را در اوکراین مستقر کرده است. قصد جدید امریکا برای افزایش نیروهای نظامی در اوکراین پس از آن انجام شد که اوکراینی‌ها هفته گذشته روسیه را به استقرار نیروهای نظامی در اطراف مرزهای مشترک متهم کرده و مدعی شدند جدایی‌طلبان تحت حمایت روسیه به صورت سیستماتیک، آتش‌بس در شرق اوکراین را نقض می‌کنند. کی‌یف چندی پیش کمک نظامی چند صد میلیون دلاری از امریکا شامل خودروهای زرهی، پهپاد و موشک‌های ضد تانک دریافت کرده و مشغول انباشت آنها در نزدیکی مرز روسیه است. هرچند اوکراینی‌ها روسیه را به تحریک جدایی‌طلبان در دونباس متهم می‌کنند اما مقامات مسکو این ادعاها را رد و آمادگی خود را برای کاهش تنش‌ها در چارچوب توافق مینسک اعلام کرده‌اند.

از سوی دیگر، در هفته‌های اخیر تنش‌ها بین روسیه و امریکا در دریای سیاه نیز بالا گرفته است. سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) دیروز در بیانیه‌ای اعلام کرد درباره گزارش‌هایی که از برنامه‌ریزی روسیه برای محدود کردن دسترسی به بخش‌هایی از دریای سیاه و تنگه کرچ خبر می‌دهد نگرانیم. به گزارش شبکه الجزیره، ناتو از روسیه تضمین آزادی دسترسی به بنادر اوکراین در دریای آزوف و آزادی دریانوردی در آن را خواستار شد. ناتو از روسیه توقف آنچه اقدامات تحریک‌آمیز نامید و احترام به تعهداتش و تلاش برای کاهش تنش در منطقه دریای سیاه را خواستار شد. سازمان پیمان آتلانتیک شمالی اعلام کرد: «تقویت حضور نظامی روسیه در کریمه و دریای سیاه، استقلال اوکراین را تهدید و ثبات در منطقه را تضعیف می‌کند.» روسیه اخیراً از واشنگتن خواسته از استقرار ناوهای خود در دریای سیاه خودداری کند، در غیر این صورت روسیه نیز اقدامات متقابل را انجام خواهد داد.

اخراج دیپلمات‌های امریکا از مسکو

علاوه بر تنش‌ها بر سر اوکراین، واشنگتن و مسکو بر سر روابط دوجانبه نیز به مشکل برخورده‌اند. به گزارش بی‌بی‌سی، تنها یک روز پس از اعلام تحریم‌های جدید امریکا علیه روسیه، مسکو در اقدامی تلافی‌جویانه جمعه شب اعلام کرد که ۱۰ دیپلمات امریکایی باید خاک روسیه را ترک کنند. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه اعلام کرد: «کرملین تصمیم گرفته به تلافی تحریم ۳۲ شرکت و نهاد روسی و اخراج ۱۰ دیپلمات روس از خاک امریکا، ۱۰ دیپلمات امریکایی را از مسکو اخراج کند و همزمان تهدید کرده که ممکن است جلوی فعالیت نهادها و انجمن‌های غیردولتی فعال در روسیه که از طرف امریکا حمایت ملی می‌شوند را هم بگیرد.» لاوروف همچنین گفته وزارت خارجه روسیه پیشنهاد می‌کند سفیر امریکا در مسکو به طور موقت به کشورش بازگردد. کرملین همچنین هشت مقام فعلی و سابق امریکایی را از ورود به خاک روسیه منع کرده است. این اقدام پس از آن انجام شد که امریکا روز پنج‌شنبه تعدادی از دیپلمات‌های روسیه را از خاک این کشور اخراج کرد.

واکنش

خطیب‌زاده در انتقاد از سیاسی‌کاری کی‌یف

اوکراین با استفاده سیاسی از سقوط هواپیما، در پی حل مشکلات خود است

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به سخنان دبیر شورای امنیت ملی اوکراین مبنی بر عمدی بودن سرنگونی هواپیمای اوکراینی، گفت که اوکراینی‌ها سعی دارند از حادثه سقوط هواپیما بهره‌برداری سیاسی کنند.

اولکسی دانیلوف به تازگی در مصاحبه با روزنامه کانادایی گلوب‌اندمیل ادعا کرده که شلیک موشک به هواپیمای اوکراینی عمدی بوده و خطای انسانی نبوده است. وزارت خارجه اوکراین نیز این موضع را تأیید کرده است. سعید خطیب‌زاده ضمن رد اظهارات دانیلوف گفت: «اینکه به‌رغم همه توضیحات و گزارش‌های تخصصی و کارشناسی، برخی مقامات اوکراینی همچنان به اظهارات سیاسی و مبهم خود ادامه می‌دهند و فرضیه‌های ذهنی و سفارشی خود را در بستر رسانه‌ای مطرح می‌کنند، باعث تأسف است.»

دبیر شورای عالی امنیت ملی اوکراین همچنین مدعی شده است که ایران به عمد هواپیمای مسافری اوکراین را سرنگون کرد تا از افزایش تنش با امریکا پس از حمله موشکی به عین‌الاسد جلوگیری کند. خطیب‌زاده افزود: «به نظر می‌رسد برای مقامات اوکراینی نه حل و فصل این سانحه تلخ در چارچوب واقعیات عینی و کارشناسی و نه کاهش آلام خانواده‌های قربانیان اولویت دارد، بلکه سعی می‌کنند با مستمسک قراردادن این سانحه، مشکلات داخلی یا روابط خارجی خود با سایر کشورها را به این حادثه دردناک مرتبط کرده و از آن بهره‌برداری سیاسی کنند و روشن است که چنین سوءاستفاده‌های سیاسی تا چه حد غیر قابل قبول است.»

گزیده

امریکا پیش از خروج از افغانستان سطح نیروهایش را افزایش می‌دهد

با اعلام خروج نیروهای امریکایی از افغانستان تا ماه سپتامبر، سخنگوی پنتاگون گفت که این کشور تهدید حملات طالبان را جدی می‌گیرد بنابراین احتمال افزایش سطح نیروها در افغانستان وجود دارد.

جان کربی، سخنگوی وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) جمعه شب در یک نشست خبری اظهار داشت که امریکا نسبت به خطر حملات طالبان به نیروهای امریکایی در حال خروج آگاه است و این تهدید را جدی می‌گیرد. به گزارش خبرگزاری رویترز، کربی با هشدار به طالبان درباره حمله به نیروهای امریکایی نیز گفت: «همانطور که رئیس‌جمهور جو بایدن و وزیر دفاع «لوید آستین» روشن کردند هرگونه حمله طالبان در حال عقب‌نشینی به نیروهای ما یا متحدان و شرکای ما بسیار قاطعانه پاسخ داده خواهد شد». سخنگوی پنتاگون با اشاره به احتمال افزایش موقت سطح نیروها در افغانستان نیز خبر داد که بعید نیست برای مدت کوتاهی برخی قابلیت‌های اضافی برای کمک به ایجاد یک خروج امن، منظم و آگاهانه از افغانستان فراهم شود. کربی ادامه داد: وزارت دفاع ممکن است به طور موقت به توانایی‌های تدارکاتی، مهندسی و برخی از توانایی‌های محافظت از نیرو نیاز داشته باشد.

از وین بوی کباب نمی‌آید

در حالی که عباس عراقچی از رسیدن به مرحله «نگارش توافق» صحبت کرده، بایدن می‌گوید که مایل به دادن امتیاز به ایران نیست

گزارش یک

یک ماه و نیم قبل بود که حسن روحانی رئیس جمهور درباره تلاش دولت بایدن برای امتیازگیری از ایران گفت: «فکرهایی نکنند، بوی کباب می‌آید، خرداغ می‌کنند». حالا جو بایدن رئیس‌جمهور امریکا هم گفته هرچند از برجام حمایت می‌کند، ولی امریکا برای بازگشت مایل به دادن امتیاز به ایران نیست. در حالی که همه طرف‌های وین، همچنان به روند مذاکرات خوش‌بین هستند، اصرار تهران بر «لغو کامل تحریم‌ها» و پافشاری واشنگتن بر امتیاز حداقلی به ایران، چشم‌انداز چندان خوشبینانه‌ای از نتیجه نهایی مذاکرات ترسیم نمی‌کند.

جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا جمعه شب در اولین موضع رسمی بعد از شروع مذاکرات در وین، گفت که هنوز زود است معلوم شود مذاکرات غیرمستقیم با ایران برای احیای توافق هسته‌ای برجام موفق خواهد شد یا نه. این سخنان بایدن، بعد از ملاقات با نخست‌وزیر ژاپن ابراز شده است. بایدن که در یک نشست خبری با «یوشی‌هیده‌سوگا» صحبت می‌کرد، گفت که غنی‌سازی ۶۰ درصدی ایران به مذاکرات کمک نمی‌کند. در حالی که دولت امریکا نزدیک به سه سال است که از برجام خارج شده، بایدن گفت: «غنی‌سازی ایران برخلاف توافق است. »بایدن افزود: «به نظر ما اصلاً مفید نیست که ایران بگوید دارد به غنی‌سازی ۶۰ درصد می‌رسد.» او البته از اینکه ایران برای ادامه مذاکرات با امریکا به طور غیرمستقیم و همچنین مذاکره با شرکای امریکا ابراز تمایل کرده، ابراز خوشوقتی کرد، مذاکراتی که به گفته او اجازه بازگشت به برجام را می‌دهد. او گفت: «امریکا هرگز نباید از آن (برجام) خارج می‌شد» زیرا به گفته او، این کار باعث شد که امریکا مجبور به دادن امتیازهایی شود که بایدن گفته «من مایل به این کار نیستم.» همزمان با این موضع، بایدن به گفته منابع نزدیک به مذاکره‌کنندگان اروپایی و امریکایی به پولیتیکو گفته است رابرت مالی قصد دارد پیشنهاد رفع تحریم‌ها را به ایران ارائه دهد ولی این پیشنهاد قرار نیست امتیاز عمده‌ای به ایران بدهد. به نوشته پولیتیکو، پیشنهاد مالی «آنقدری است که ایران حاضر باشد به توافق بازگردد امانه آنقدری که بایدن را هدف تندروهای امریکایی قرار دهد، از جمله برخی از اعضای حزب دموکرات که مخالف هرگونه اجماعی با ایران هستند. »علی واعظ از گروه بین‌المللی بحران در این باره می‌گوید: «تاکنون در خصوص تحریم به‌خصوصی صحبت نشده است و تنها راه‌های جامع کسب اعتماد مطرح شده‌اند. کاری که آنها در این هفته انجام می‌دهند، نهایی‌سازی فهرستی از اقدامات است که دو طرف باید برای بازگشت به پایبندی به برجام انجام دهند.» عباس عراقچی هم دیروز بعد از اتمام مذاکرات در وین گفت: «زمان شروع نگارش متن توافق فرا رسیده است.» او توضیح داد: «فکر می‌کنیم مذاکرات به مرحله‌ای رسیده که طرف‌ها می‌توانند کار روی متن مشترک را شروع کنند. نگارش متن در حوزه‌هایی که اشتراک نظر وجود دارد می‌تواند شروع شود. »او افزود: «به همین منظور هیئت ایرانی متون مورد نظر خود را در حوزه هسته‌ای و رفع تحریم‌ها آماده کرده و به همه طرف‌های دیگر ارائه کرده است.»

مسکو: کند است

با وجود تأکید عراقچی بر رسیدن به زمان شروع نگارش و اینکه «مسیر شناخته‌تر است» ولی تأکید کرد: «مسیر آسانی نخواهد بود. اختلاف‌نظرهای بعضا جدی وجود دارد که باید در مذاکرات بعدی کاهش یابد.» ظاهراً اشاره عراقچی به بحث‌هایی است که ایران درباره لغو تحریم‌ها مطرح کرده و بر اجرای آنها اصرار دارد. یک منبع مطلع از روند مذاکرات وین دیروز در گفت‌وگو با «پرس‌تی‌وی»، تفکیک تحریم‌ها به سه دسته قابل رفع، قابل مذاکره و غیر قابل رفع را رد کرد و گفت: «مطابق سیاست قطعی نظام، تمام تحریم‌ها اعم از تحریم‌های موسوم به برجامی، تحریم‌های دوره ترامپ ذیل هر عنوانی و تحریم‌های دوره اوباما که پس از اجرایی شدن برجام وضع شده، باید لغو شود و پس از راستی‌آزمایی در مدت زمان معقول، ایران آماده توقف اقدامات جبرانی خواهد بود. »این منبع مطلع همچنین به سخنان دو روز پیش سیدعباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه پس از مذاکرات هفته گذشته در وین اشاره کرده که در آن تحریم‌های اخیر اروپا را نقض فاحش برجام شمرده بود. او تأکید کرد: «برای بازگشت ایران به تعهدات برجامی همه تحریم‌ها باید لغو و همه اقدامات ناقض برجام نیز باید متوقف شود.» چنین شرایطی، باعث شده که به رغم خوش‌بینی طرفین به روند مذاکرات، اختلافات به خصوص بر سر تحریم‌هایی که باید لغو شوند، به حدی باشد که چشم‌انداز بلندمدت‌تر مذاکرات چندان روشن نباشد. ظاهراً همین چشم‌انداز است که باعث شد میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی وین، دیروز پیشرفت در مذاکرات ایران و قدرت‌های جهانی و گفت‌وگوی غیرمستقیم ایران و امریکا را «کند»، اما تأکید کند مذاکرات برای احیای توافق هسته‌ای برجام «برقرار است.»

هشدار بایدن؟!

برخی منابع از هشدار دولت امریکا به اسرائیل به منظور سکوت درباره اقدامات مخرب علیه تأسیسات هسته‌ای ایران، خبر دادند. بر اساس گزارش کانال ۱۲ اسرائیل، دولت امریکا به ریاست جو بایدن، خطاب به اسرائیل اعلام کرده است که به بیان اظهارنظرهای بی مورد درباره اقدامات و خرابکاری در تأسیسات هسته‌ای ایران پایان دهد. واشنگتن ضمن هشدار در این رابطه با قاطعیت اعلام کرده است که اسرائیل باید از وراجی خجالت‌آور درباره ایران دست بردارد. کانال ۱۲ اسرائیل به نقل از برخی مقامات امریکایی در قدس، اعلام کرده است که اقدام مقامات اسرائیلی درباره درز اطلاعات مربوط به عملیات‌های خرابکارانه در برنامه هسته‌ای ایران سبب نابودی تلاش‌های امریکا در جهت بازگشت به میز مذاکره با ایران خواهد شد. با این حال، وزیر خارجه رژیم صهیونیستی دیروز در سخنانی گفت که این رژیم هر آنچه لازم باشد برای جلوگیری از تلاش‌های تهران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای انجام خواهد داد. «گابی اشکنازی» که برای گفت‌وگوهایی به قبرس رفته بود، در جمع روزنامه‌نگاران گفت: «اسرائیل آماده است هر آنچه لازم باشد برای جلوگیری از تلاش‌های تهران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای انجام دهد.»

گزارش ۲

حمله به غزه برای باز کردن بن‌بست سیاسی در اسرائیل

بن‌بست سیاسی در تشکیل کابینه رژیم صهیونیستی معمولاً از فرصت‌هایی است که صهیونیست‌ها برای تشدید حملات خود به فلسطینی‌ها از آن بهره می‌گیرند تا هرچند محدود اما به هر حال مخالفت‌های داخلی را با فرافکنی مشکلات و امنیتی کردن اوضاع تا حدی تعدیل کنند. هواپیماهای رژیم صهیونیستی روز شنبه هم به حملات خود به مناطق مختلف در نوار غزه ادامه دادند.

هواپیمای جنگی رژیم صهیونیستی بامداد روز شنبه منطقه‌ای در غرب رفح واقع در جنوب نوار غزه را بمباران کرد و مدعی شدند دست کم هفت موشک به پایگاه «ابوعطایا» متعلق به گروه‌های مقاومت فلسطین در منطقه «تل السلطان» در غرب رفح شلیک کرده‌اند و در ادامه این ادعاها پایگاه «بدر» متعلق به گروه‌های فلسطینی در جنوب غربی غزه و همچنین پایگاه «حشاشین» بین رفح و خان‌یونس در جنوب نوار غزه را از اهداف بمباران خود عنوان کردند. این در حالی است که شواهد نشان می‌دهد زمین‌های کشاورزی در شرق اردوگاه آوارگان فلسطینی «البریج» در نوار غزه هدف اصلی جنگنده‌های رژیم اشغالگر قدس بوده است. حمله اشغالگران اسرائیلی در قدس اشغالی به جوانان فلسطینی نیز به زخمی شدن شش نفر منجر شد. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه جمعه در پیامی حملات اخیر رژیم صهیونیستی به غزه را محکوم کرد.

وی گفت: حملات جنگنده‌های اسرائیلی به غزه، دلیل روشنی بر موضع اسرائیل در قبال مسلمانان است و در صورتی که این رژیم بر ادامه تجاوزات خود اصرار داشته باشد، نمی‌توان انتظار داشت که روابط دوجانبه ما به سطح مطلوب برسد.

اما مقاومت غزه تلاش کرد با شلیک موشک به سرزمین‌های اشغالی واکنشی در حد توان نشان بدهد. رسانه‌های فلسطین از به صدا درآمدن آژیر هشدار شلیک راکت و موشک در شهرک‌های صهیونیستی اطراف نوار غزه خبر دادند.

براساس گزارش‌های منتشر شده، یک راکت به سمت شهرک صهیونیست‌نشین «اشکول» (عسقلان) واقع در شمال غزه شلیک شده که به دنبال آن، آژیرهای هشدار شلیک موشک و راکت در شهرک‌های «حولیت» و «کرم ابو سالم» به صدا درآمده است. به گزارش «نیو پرس» فلسطین راکت از سمت غزه شلیک شده و در نزدیکی شهرک «کیبوتص کرم ابوسالم» واقع در شرق شهر رفح (جنوب غزه) فرود آمده است.

بهانه دور جدید حملات اسرائیل به نوار غزه ادعای شلیک یک عدد راکت از سمت غزه به سمت شهرک سیدیروت در شب جمعه بوده است ولی بسیاری از ناظران معتقدند تداوم بن‌بست سیاسی و اعتراضات علیه نتانیاهو از عوامل از سرگیری دور جدید این حملات است. با این حال نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی فعلاً از توافق با سران دیگر احزاب راستگرا برای تشکیل کابینه عاجز مانده، و هرچند با واگذاری دو وزارت جنگ و خارجه به حزب یمینا به ریاست نفتالی بنت موافقت کرده اما به نظر می‌رسد که مذاکرات میان آنها به بن‌بست رسیده و نگرانی‌ها میان اعضای حزب لیکود درباره رفتن به سمت برگزاری انتخابات برای پنجمین بار بیشتر شده است.

در همین راستا، «شالوم یروشالمی» کارشناس مسائل سیاسی در وب‌سایت «تایمز آو اسرائیل» گفت که مذاکرات میان نتانیاهو و بنت قطع شده است.

بازداشت تل‌آویو دوستانه فلسطینی‌ها در ریاض

جنبش‌های مقاومت فلسطینی اعلام کردند، ادامه بازداشت فلسطینی‌ها در عربستان سعودی که با هدف تنگ کردن عرصه بر حامیان مقاومت و نزدیک شدن به رژیم اشغالگر صورت می‌گیرد لکه ننگی بر پیشانی عاملان آن است.

عربستان سعودی از سال ۲۰۱۹ حدود ۶۰ فلسطینی از جمله «محمد الخضری» نماینده حماس در این کشور را بازداشت کرده و اعتراض‌ها به این موضوع همچنان ادامه دارد.

در جدیدترین اظهارات، «حازم قاسم» سخنگوی حماس اعلام کرد، ادامه بازداشت دهها فلسطینی در سعودی یک اشتباه و با ارزش‌های عربی در تعارض است. وی ضمن اعلام اینکه این بازداشتی‌ها در چارچوب قوانین عربستان سعودی به نفع آرمان فلسطین کار می‌کرده‌اند، از ریاض خواست فوراً آنها را آزاد کند.

«داوود شهاب» سخنگوی جهاد اسلامی فلسطین نیز ادامه بازداشت فلسطینی‌های مذکور و در رأس آنها محمود الخضری بدون هیچ اتهامی را به شدت محکوم کرد. وی به «عربی ۲۱» گفت: بازداشت‌های مذکور بدین منظور صورت می‌گیرد که عرصه بر حامیان ملت فلسطین و حامیان مقاومت مشروع تنگ شود و زمینه برای عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر اسرائیل فراهم گردد. «یاسر خلف» سخنگوی جنبش «الاحرار» فلسطین نیز از بازداشت دهها فلسطینی در ریاض بدون هیچ اتهامی ابراز تأسف کرد و گفت: این اقدام لکه ننگی بر پیشانی کشورهایی است که اقدام به عادی‌سازی روابط با تل‌آویو کرده‌اند و با این حرکت‌ها برای نزدیکی به رژیم اشغالگر تلاش می‌کنند.

رویکرد

جلسه شورای امنیت برای نجات سعودی‌ها از جنگ یمن

روند بازپس‌گیری شهر مأرب و حملات انصارالله به مواضع سعودی‌ها از جمله حمله اخیر به آرامکو باعث شده که شورای امنیت جلسه‌ای برای حل بحران یمن تشکیل دهد و با حمایت از طرح سعودی صلح، تلاش کند ریاض را از بحرانی که در پی جنگی هفت ساله به آن دچار شده است، نجات دهد.

سعودی‌ها طی روزهای گذشته اخباری را از رهگیری و سرنگونی پهپادهای یمنی‌ها منتشر می‌کنند. جمعه شب ائتلاف سعودی از رهگیری و انهدام یک فروند موشک بالستیک خبر داد. با این حال، آنچه عملاً رخ داده حاکی از تضعیف مواضع سعودی‌هاست. فقط در یک مورد، عملیات موفق موشکی و پهپادی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن در روز پنج‌شنبه، علیه نقاط حساس در عربستان باعث شده علاوه بر ریزش ارزش سهام آرامکو، وزارت خارجه امریکا نیز به اتباع خود درباره سفر به عربستان هشدار دهد. شورای امنیت حالا با حمایت از طرح صلح فیصل بن‌فرحان، وزیر امور خارجه عربستان دست به کار شده است و در پی نشستی درباره یمن در بیانیه‌ای، همه طرف‌ها را به مشارکت سازنده و بدون پیش‌شرط در مذاکرات یمن تحت نظارت فرستاده ویژه سازمان ملل دعوت کرد. در این بیانیه ضمن اشاره به بالا گرفتن درگیری‌ها در شهر مأرب، درباره وخامت وضعیت انسانی هشدار داده شده است. شورای امنیت همچنین ضمن ابراز نگرانی درباره احتمال قحطی در یمن، از دولت مستعفی و ائتلاف متجاوز سعودی خواست ورود کشتی‌های حامل سوخت به یمن را تسهیل کنند.

محمد علی الحوثی، عضو شورای عالی سیاسی یمن در شبکه اجتماعی توئیتر به جلسه شورای امنیت واکنش نشان داد و نوشت: «بیانیه شورای امنیت همان چیزی است که ما قبل از جلسه آن را پیش‌بینی کرده بودیم و این بیانگر عدم وجود استانداردها و رویکرد صادقانه این شورا است.»

سنگاه

سید رحیم نعمتی

عقب‌نشینی امریکا در جنگی که پیروز آن نبود

رئیس‌جمهور امریکا جو بایدن روز چهارشنبه گذشته اعلام کرد که برنامه خروج «بدون قید و شرط» نیروهای امریکا از افغانستان را از ابتدای ماه می شروع خواهد کرد و این نیروها تا ۱۱ سپتامبر ۲۰۲۱ به طور کامل از این کشور خارج می‌شوند. بایدن با گفتن اینکه وقت آن رسیده تا به جنگ بی‌پایان خاتمه دهیم و «ما هرگز برای حضورمان (در افغانستان) در طول چند نسل برنامه‌ریزی نکرده بودیم»، سعی داشت علت تصمیمش را برای خروج نیروهایش از افغانستان بیان کرده باشد اما نکته مهم این است که در صورت انجام این تصمیم وضعیت سیاسی افغانستان به چه صورت خواهد بود به خصوص اینکه هنوز چارچوب مشخصی برای آینده این وضعیت و مخصوصاً نقش طالبان و بودن و نبودن آن در ساختار سیاسی این کشور معلوم نشده است.

اولین و قابل توجه‌ترین نکته در تصمیم بایدن برای عقب‌نشینی کامل نیروهای امریکا از افغانستان این است که این تصمیم بر مبنای توافق صلحی است که فوریه ۲۰۲۰ بین دولت پیشین امریکا با طالبان در دوحه قطر به امضا رسید. زلمای خلیل‌زاد کسی است که به عنوان نماینده ویژه دولت ترامپ در افغانستان و بعد از چندین دور مذاکره با هیئت ارشد طالبان آن توافق را امضا کرد و تمدید مأموریت این شخصیت جمهوریخواه توسط دولت دموکرات بایدن در ماه مارس حکایت از این داشت که بایدن موافق ادامه روند سابق است. با این حال، برخی حرف‌ها در این مدت سرنوشت توافقنامه صلح و خروج کامل نیروهای امریکایی را در هاله‌ای از ابهام قرار داده بود، به نحوی که به نظر نمی‌رسید دولت او قصد خروج نیروهای امریکا را از افغانستان داشته باشد و حتی در جریان نخستین دیدارش از پنتاگون در ۱۱ فوریه گفته بود که خروج نیروهای امریکایی از افغانستان طبق توافقنامه دوحه در ماه مه انجام نمی‌شود. بنابر این، اعلام خروج نیروها از افغانستان که چهارشنبه گذشته اعلام شد، به روشنی دلالت بر عقب‌نشینی سیاسی بایدن از موضع اولیه‌اش دارد و نشان می‌دهد که او متوجه شده نمی‌تواند توافقنامه دوحه را نادیده بگیرد. علت این عقب‌نشینی را روزنامه واشنگتن پست و به نقل از یک مقام عالی‌رتبه دولت امریکا به این نحو نوشت که اگر امریکا توافقنامه دولت پیشین با طالبان برای خروج نظامیان را بدون هیچ برنامه‌ای زیر پا بگذارد، «امریکا بار دیگر وارد جنگ با طالبان خواهد شد و این چیزی است که رئیس‌جمهور امریکا اصلاً آن را نمی‌خواهد.»

در واقع، طالبان با اعلام تردیدش برای حضور در کنفرانس صلح افغانستان در استانبول ترکیه پیام خود را به دولت بایدن داد. محمد نعیم وردک، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در دوحه دوشنبه گذشته گفته بود که گروه طالبان آماده شرکت در نشست روز جمعه ۱۵ آوریل نیست و سیداکبر آغا، فرمانده پیشین طالبان، خودداری گروه طالبان برای شرکت در کنفرانس استانبول را مرتبط با عدم خروج نیروهای امریکایی دانسته بود و گفته بود: «تا زمانی که موضوع خروج نیروهای امریکایی از افغانستان روشن نشود، کارها پیش نمی‌رود. این چیزی است که طالبان می‌گوید. به همین جهت من فکر می‌کنم تا زمانی که تکلیف این مسئله روشن نشود نشستی هم در ترکیه برگزار نخواهد شد.» به این ترتیب، طالبان این پیام را به دولت بایدن داده که اگر توافقنامه دوحه و به خصوص خروج کامل نیروهای امریکایی از افغانستان محقق نشود، نه تنها طالبان حاضر نمی‌شود در نشست استانبول یا هر فرایند صلح دیگری شرکت کند، بلکه امریکا باید آماده دور دیگری از حملات طالبان به نیروهایش باشد. این چشم‌اندازی نیست که مورد قبول دولت بایدن باشد، به خصوص در شرایطی که روابطش با روسیه به شدت وخیم شده، حساسیت در مرز اوکراین و روسیه به شدت وخیم شده و مسئله چین برای امریکا پیچیده‌تر از قبل شده است. در واقع، اولویت‌های دولت امریکا در این شرایط در خارج از افغانستان و حتی خاورمیانه است و دور تازه‌ای از جنگ با طالبان به هیچ وجه در اولویت‌های این دولت نیست. به نظر می‌رسد که با توجه به این وضعیت است که بایدن مجبور شده به توافقنامه دوحه و برنامه خروج از افغانستان توجه جدی بکند هرچند که دولت امریکا نتوانسته بعد از ۲۰ سال جنگ طالبان را شکست دهد و پیروز این جنگ باشد و به قول رهبر اقلیت جمهوریخواه در مجلس سنا میچ مک کانل؛ این اقدام بایدن «به معنای عقب‌نشینی در مقابل دشمنی است که هنوز از بین نرفته است.»

اخبار کوتاه

ادامه اعتراضات به خشونت پلیس امریکا

اگرچه اکثر اعتراضات جمعه شب در امریکا صلح‌آمیز بود اما در برخی مناطق این اعتراضات به خشونت کشیده شد و پلیس علاوه بر دستگیری تعدادی از معترضان، با استفاده از اسپری فلفل سعی کرد آنها را متفرق کند. بنابر گزارش دیلی میل، در شیکاگو، هزاران تن در تظاهرات شرکت کردند. همچنین در مینه سوتا، پلیس نتوانست مانع از تجمع شماری در محل مرگ دانته رایت شود. در نیویورک نیز چندین گروه که متشکل از شماری از معترضان بودند، بدون درگیر شدن با نیروهای پلیس راهپیمایی کردند. واشنگتن‌دی‌سی روز جمعه اعتراضات مشابهی را شاهد بود. به مرور تعداد بیشتری از مردم شهر به تظاهرات‌کنندگان پیوستند و تظاهرات به خشونت گرایید.

حمله به کاروان امریکا و انفجار ۲ چاه نفتی در عراق

منابع عراقی حمله به کاروان‌های لجستیکی نظامیان امریکا در ذی‌قار و انفجار دو چاه نفتی در کرکوک را تأیید کردند. صابرین‌نیوز نوشت: یک کاروان تجهیزات نظامی ارتش امریکا در ناصریه واقع در استان ذی‌قار هدف قرار گرفت که هنوز مسئولیت آن را هیچ گروهی بر عهده نگرفته است. همچنین برخی رسانه‌های عراق از انفجار دو چاه نفتی در کرکوک واقع در شمال عراق از سوی داعش خبر دادند.

کناره‌گیری کاسترو از ریاست حزب کمونیست

یک روزنامه کوبایی اعلام کرد که رائول کاسترو طی روزهای آینده کناره‌گیری خود از ریاست حزب کمونیست این کشور را اعلام می‌کند. روزنامه رسمی «گرانما» با اعلام این خبر نوشت: «این ژنرال ارتش گفته که وی از اینکه رهبری کشور را به گروهی از رهبران آموزش دیده با دهه‌ها تجربه و متعهد به اخلاق انقلابی منتقل کند خرسند است.» انتظار می‌رود کاسترو به صورت رسمی تعطیلات آخر این هفته از سمت خود کناره‌گیری کند.

اقدام حقوقی اتحادیه اروپا برای تحریم مقامات لبنان

منابع اروپایی خبر دادند که کشورهای اروپایی در حال بررسی تحریم‌هایی علیه سران سیاسی لبنان هستند که شامل بلوکه شدن حساب‌های خارجی و منع تردد به کشورهای اروپایی می‌شود. روزنامه لبنانی «نداء الوطن» به نقل از یک منبع اروپایی مطلع از دستور کار هیئت وزیران اتحادیه اروپا خبر داد که در جلسه روز دوشنبه این هیئت اقدام برای «ایجاد چارچوب مناسب برای تحریم مقامات لبنانی که مانع از تشکیل دولت در این کشور شده‌اند» آغاز می‌شود. این منبع تأکید کرده که هنوز لیست اسامی و نوع تحریم‌ها مشخص نشده است.

اعتراف اریتره به حضور نیروهایش در تیگرای

اریتره ضمن اعلام موافقت با آغاز عقب‌نشینی نیروهایش از اقلیم تیگرای در اتیوپی به شورای امنیت، به وجود نیروهایش در این منطقه اعتراف کرد. به گزارش رویترز عربی، نماینده اریتره در سازمان ملل در نامه‌ای خطاب به شورای امنیت نوشت: «از آنجایی که خطر قریب‌الوقوع (در اقلیم تیگرای) تا حد زیادی از بین رفته، اریتره و اتیوپی در بالاترین سطوح توافق کردند. همزمان با استقرار دوباره یگان‌های اتیوپی در طول مرزهای بین‌المللی، روند عقب‌نشینی نیروهای اریتره آغاز شود.»